

Україна – Польща – Європа

Ukraina – Polska – Europa

Різноманітні стосунки України з державами Західної та Центральної Європи сягають глибини віків. Добре відомими є родинні зв'язки давньоруських князів з багатьма монаршими сім'ями Європи. Уже тоді – тисячу років тому – було закладено європейський вектор нашої зовнішньої політики. Спливали століття, одні держави змінювали інші, але загальноєвропейські цінності ніколи не полишали український народ.

Дні Європи в Бердянську (17.05.2013)
Dni Euroy w Berdiansku

Нині – на початку XXI століття – Україна належить до найбільших країн Європи, де нас знають як державу з розвинутою науковою та промисловою базою. А ще Україна відома своїми спортсменами – багатьма чемпіонами Олімпійських ігор.

Незліченними є українські пам'ятки історії та культури: Софійський собор і Києво-Печерська лавра, церкви й собори Львова і Чернігова.

Цікаво, що Україна та Польща дуже подібні до себе. Про це, зокрема, свідчать такі показники: територія України складає 603,7 тис. км², а населення – 45,8 млн. осіб, відповідно Польща – 312,7 тис. км² та 38,5 млн. осіб. Також подібним є рельєф в обох країнах: рівнини займають 95%, а гори – 5%. Обидві країни майже посередині перетинають річки – Дніпро та Вісла. Майже в центрі розташовані столиці: Київ та Варшава.

Цікавим є й те, що навіть надра країн чимось схожі: і в Україні, і в Польщі найважливішим паливним ресурсом є вугілля. Близькість наших країн зумовила те, що здавна між сусідніми державами розвиваються різноманітні стосунки. В обох країнах існують численні діаспори: польська в Україні та українська в Польщі. Близькими є й мови: обидві мають багато слів однакового звучання, попри використання різної абетки.

У сучасній Польщі важко впізнати ту країну, якою вона була ще два десятиліття тому.

Тепер ця країна є членом НАТО і водночас Європейського Союзу. Валовий внутрішній продукт за паритетом купівельної спроможності становить 700 млрд. доларів, що приблизно відповідає двадцятому місцю у світі. В Україні він вдвічі менший, що визначає значно скромніше місце – приблизно 40-е. Досить великими є відмінності у рівні життя та його тривалості – у Польщі живуть в середньому на 7 років довше, ніж в Україні.

Значною мірою сучасні успіхи Польщі зумовлені високим рівнем її освіти та культури. Нагадаємо, що одним з найстаріших університетів Європи є Ягелонський у м.Краків, який було створено у 1364 р.

Про сучасний рівень польської освіти свідчить велика кількість іноземних студентів, які приїждять навіть з тих країн, де мовна близькість практично відсутня. Підставою для такої популярності польської освіти є не лише її якість, а й доступність і відносно низькі ціни за навчання. Крім того, польську освіту вирізняє ще й демократичність. Зокрема, у польських навчальних закладах немає кількісних обмежень на прийом студентів. Найважливішим є той факт, що польський диплом визнається у країнах ЄС. Отже, після його отримання можна працювати за фахом не лише у Польщі.

Права меншин та їх захист у Польщі

Меншини складають незначну частку польського населення (приблизно 1,3%). Стаття 35 Конституції гарантує право меншин на збереження та розвиток своєї мови, культурних особливостей та традицій, а також мати власні культурні, релігійні та освітні заклади. Меншини також користуються спеціальними виборчими правами, згідно з якими їм дозволяється мати власних представників у Сеймі. Адміністративна інфраструктура для вирішення справ меншин добре розвинена. На державному рівні створено Комітет у справах меншин, до якого, крім інших, увійшли міністри внутрішніх справ, юстиції, закордонних справ, освіти, праці та соціальних справ. Комітет не тільки захищає, але й запобігає порушенню прав національних меншин, координуючи свою діяльність з Департаментом з питань громадянства при Міністерстві внутрішніх справ. При інституті Омбудсмена створено Підрозділ захисту прав іноземців та національних меншин, який систематично займається моніторингом прав національних меншин.

Варто згадати, що скарги щодо порушень прав меншин у Польщі складають менш ніж 1%.

допомога та консультації щодо зближення законодавства у країнах-партнерах ЄС із законодавством ЄС.

Twinning є ініціативою ЄС, спрямованою на допомогу країнам-учасникам програми ЄПС (Європейської політики сусідства) у напрацюванні необхідних навиків та досвіду щодо прийняття, впровадження і дотримання законодавства ЄС. У рамках проектів відбувається спільна робота експертів з державного управління із країн-членів ЄС та державних службовців із країн-бенефіціарів з метою зміцнення співробітництва. Станом на липень 2010 року в Україні було завершено 11 проектів ЄС Twinning, 8 таких проектів тривають зараз і більше десяти знаходяться на стадії підготовки.

Упровадження змін

Європейський Союз допомагає поліпшити життя місцевого населення в деяких найбільш депресивних регіонах України. В луганському регіоні, розташованому на сході України поблизу кордону з Росією, рівень життя є одним з найнижчих в Україні. У Свердловську ЄС допомагає ремонтувати школи, дитячі садки та лікарні. Володимир Клещенко, директор однієї з середніх шкіл міста, висловив подяку ЄС за фінансування проекту реконструкції: «Через холоди ми власними силами почали потроху замінювати вікна на пластиківі. Проте коли до справи долучився ЄС, робота була завершена надзвичайно швидко – протягом 9 місяців усі вікна були замінені на пластиківі. Також була замінена система опалення, при цьому на бойлер була надана гарантія на 50 років». Олексій Іванов, головний лікар міської лікарні, додав: «Тепер наша лікарня – це чудова, тепла та сучасна будівля, де наші пацієнти почувають себе комфортно».

Україна – Європейський Союз: спільні цілі

З 1998 року відносини між ЄС та Україною регулюються Угодою про партнерство та співробітництво. Ця угода діятиме до підписання нової Угоди про асоціацію, переговори щодо якої наразі тривають. Нова Угода створить умови для подальшого поглиблення політичної та економічної інтеграції України в ЄС, а також сприятиме зміцненню демократичних реформ. Укладення поглибленої повномасштабної Угоди про вільну торгівлю поступово сприятиме інтеграції України у внутрішній ринок ЄС.

Інструменти співробітництва

Інвестиційний механізм сусідства (ІМС) спрямований на мобілізацію додаткових коштів на інфраструктурні проекти в країнах-сусідах (енергетика, навколишнє середовище та транспорт, розвиток малих і середніх підприємств та інфраструктури у соціальній сфері).

SIGMA (Підтримка вдосконалення урядування та управління) є спільною ініціативою ЄС і ОЕСР (Організації економічного співробітництва та розвитку). Програма націлена на зміцнення державного управління в таких сферах, як адміністративна реформа, державні закупівлі, етика державної служби, боротьба з корупцією, а також зовнішній і внутрішній фінансовий контроль.

TAIEX (Технічна допомога та інформаційний обмін) – програму було запропоновано в 2006 році для країн, охоплених програмою ЄІСП. У рамках програми надаються короткострокова

Як діє допомога ЄС

Україна користується перевагами Європейського інструменту сусідства та партнерства (ЄІСП), що почав діяти у січні 2007 року. ЄІСП замінив собою дві попередні програми допомоги – TACIS для східних країн-сусідів та програму MEDA для південних країн-сусідів. За роки незалежності України, починаючи з 1991 року, загальна сума допомоги з боку ЄС Україні склала 3,0979 млрд. євро. Основна частина цієї допомоги (приблизно 1,4 млрд. євро) була надана в рамках таких програм ЄС, як TACIS і, починаючи з 2007 року, в рамках «Європейського інструменту сусідства та партнерства». Іншими значними фінансовими інструментами стали такі програми, як ядерна програма TACIS (687,2 млн. євро) та програма макрофінансової допомоги (675 млн. протягом 1991-1999 рр.). У 2009 році загальний обсяг допомоги ЄС Україні склав 128,6 млн. євро. З цієї суми 116 млн. євро було виділено на Національну програму ЄІСП, 12 млн. – на програму ЄІСП для східного регіону і 0,6 млн. євро – на програму з питань прав людини (ЕІДПЛ).

UE w liczbach

Powierzchnia Unii Europejskiej i ludność

Powierzchnia Unii Europejskiej to 4 mln km². Z perspektywy mapy świata nie jest to wielki obszar, ale należy pamiętać, że, po ostatnim rozszerzeniu w 2007 roku, obejmuje on aż 27 państw członkowskich różniących się znacznie od siebie powierzchnią. W porównaniu do Stanów Zjednoczonych Ameryki, powierzchnia Unii Europejskiej jest mniejsza o ponad połowę. Jednak pod względem liczby ludności zamieszkującej terytorium UE (około 493 mln mieszkańców), większą populację mają jedynie Chiny i Indie.

Pośród państw Unii Europejskiej największą powierzchnią mają Francja (544 tys. km²), Hiszpania (506 tys. km²), Polska (312,7 tys. km²) znajduje się na piątym miejscu, natomiast jeśli chodzi o liczbę ludności, to pierwsze miejsce zajmują Niemcy (82,4 mln), Francja (62,9 mln), Wielka Brytania (60,4 mln) a Polska (38,2 mln) znajduje się na szóstym miejscu.

Jak długo żyją Europejczycy?

Przeciętna długość życia Europejczyków stale rośnie, natomiast wskaźnik urodzeń spada. W latach sześćdziesiątych większość kobiet w Europie miały po dwoje dzieci. Według statystyk na jedną kobietę przypadało wtedy 2,5 dziecka. Do chwili obecnej stopa przyrostu naturalnego w Unii Europejskiej spadła do około 1,5 dziecka na kobietę. Obecnie najniższy wskaźnik przyrostu naturalnego w UE notują Czechy, Łotwa, Polska i Słowacja. Natomiast najwyższy wskaźnik płodności w całej Unii Europejskiej mają Francja i Irlandia.

Ilu się nas rodzi?

Niski przyrost naturalny ma coraz istotniejsze konsekwencje społeczne. Mniej młodych ludzi to mniej pracowników. Zatem coraz mniejsza liczba pracujących utrzymuje coraz większą liczbę emerytów. Obecnie podstawowym czynnikiem przyrostu liczby ludności w UE jest migracja z państw trzecich. W takich krajach jak

Niemcy, Włochy, czy Grecja, bez imigracji liczba ludności w ostatnich latach uległaby zmniejszeniu.

Jak bogaci są Europejczycy?

Poziom życia w Europie poprawił się na przestrzeni ostatnich 10 lat. Standard jakości życia w UE należy do najwyższych na świecie. Jednak warunki życia i ceny produktów w konkretnych państwach UE różnią się od siebie dość znacząco. Najwyższy PKB (produkt krajowy brutto) występuje w Luksemburgu a najniższy w Bułgarii.

Bezrobocie w Unii Europejskiej

Wskaźnik bezrobocia w 27 Państwach Członkowskich Unii Europejskiej w październiku 2008 roku wyniósł 7.1% i był nieco wyższy niż rok wcześniej. Wśród państw członkowskich, najniższy wskaźnik bezrobocia zarejestrowany został w Holandii (2.5%), Austrii (3.0%) i Danii (3.2%) a najwyższy w Hiszpanii (12.8%) i na Słowacji (10.0%).